

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

IKT. SZÁM: VII/11/3/2018

MELLÉKLET: jelenléti ív

**HAJLÉKTALANÜGYÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT
EMLÉKEZTETŐ**

2018. JANUÁR 29. 9.00

Helyszín: IM 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 4. 439/a tárgyaló

Időpont: 2018. január 29. 9.00

Tárgy: Hajléktalanügyért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

1. napirend: Ügyrend elfogadása

Nyitrai Imre szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkár, az ülés elnöke köszöntötte a résztvevőket. Jelezte, hogy a Hajléktalanügyért Felelős Tematikus Munkacsoport ügyrend tervezetére írásos észrevétel nem érkezett.

A jelenlévők az ügyrendet egyhangúlag elfogadták.

2. Tájékoztató a 2018. évi országos hajléktalan mintaprogram tervezéséről

Réthy Pál, a BM Közfoglalkoztatási Stratégiai és Koordinációs Főosztályának vezetője elmondta, hogy az országos hajléktalan mintaprogram 2015 óta működik, azóta dolgoznak a szervezetekkel a hátrányos helyzetű személyek sorsának a jobbra fordításában. A Ferencvárosban a Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó Nonprofit Kft. (FESZOFÉ) volt az úttörője annak a programnak, amely alapján 2015-ben elindult az első mintaprogram 13 megye 23 közfoglalkoztatójával, 606 fővel, és valamivel több, mint 1Mrd forintos finanszírozással. 2016-ban folytatódott a program, amelyben 781 fő vett részt, 1,4 Mrd forintos finanszírozás mellett. A 2017. évi programszakasz még tart 2018. február 28-ig, 31 közfoglalkoztatóval dolgoznak együtt, 884 fő hajléktalan személy vesz részt a programban melyre 1,7 Mrd forintos finanszírozást biztosítottak. A programot folytatni szeretnék, ezért felhívták a kormányhivatalok figyelmét, hogy működjenek együtt 2018-ban is az országos hajléktalan mintaprogramban. Az előzetes kérelmek beérkeztek a Belügyminisztériumba, a főváros és 16 megye foglalkoztatói, összesen 32 közfoglalkoztató jelezte a részvételét. 794 fő foglalkoztatását tervezik a közfoglalkoztatók, a kérelmekben 1,6 Mrd Ft finanszírozási igény jelent meg. Folyamatban van az előzetes kérelmek felülvizsgálata, a tevékenységek és a létszámok végső meghatározása. A programokban a következő tevékenységek jelennek meg: települési, településrendezési feladatok,

hulladékszedés, önkormányzati és egyéb intézmények takarítása, parkgondozás, kertészeti tevékenység, mosodai tevékenység, zöldhulladék-kezelés és szállítás, varrodai tevékenység, virág-, növénytermesztés, szabadföldi és fóliasátras gazdálkodás, gyümölcsstermesztés, erdőtelepítés, kültéri padok, hirdetőtáblák, buszvárók felújítása, karbantartása. Elmondta, hogy 2017 szeptemberében az Országos Közfoglalkoztatási Kiállításon bemutatkozott hajléktalan program is, mind a termékeiknek, mind a tevékenységüknek nagy sikere volt. Elmondta, hogy a Baptista Szeretetszolgálat Utcafront intézményének 2018. január 26-án volt az átadóünnepsége, melyet egy romos, használaton kívüli épületből alakítottak ki. Létrehoztak mosodát, tisztacserére, zuhanyzásra és fodrászatra van lehetőség. Kiemelte, hogy ezekben a programokban fontos a lakhatás iránya, amely az Utcafront részéről fogadtatásra talált, 14 hajléktalan személy részére sikerült lakhatási feltételeket kialakítani.

Nyitrai Imre a hajléktalanügyben tevékenykedők nevében megköszönte a Belügyminisztériumnak mindazt, amit a hajléktalanügyért tesz.

3. A hajléktalan ellátás aktuális kérdései

Dr. Andrászi-Tóth Veronika az EMMI Szociális és Gyermekjóléti Főosztályának vezetője az utolsó Munkacsoportülés óta a hajléktalan ellátás területén megtett intézkedések közül négyet emelt ki. Elmondta, hogy 2017 őszén két pályázat eredménnyel zárult. A fejlesztési pályázati kiírás célzottan utcai szociális munkát nyújtó szervezetek számára gépjármű cserére, új vagy használt gépjármű vásárlására, meglévő gépjárműpark bővítésére, illetve járművek kiegészítő felszerelésére irányult. 21 szolgálatnak nyílt lehetősége új gépjármű beszerzésére ebből a forrásból. A másik egy meghívásos pályázat új utcai szociális munka szolgálatok befogadására. Figyelembe vették az ellátáshiányos területeket, illetve speciálisan három budapesti aluljáróra írtak ki új pályázatot, az EMMI által támogatott külön szerződés keretei között támogatott projekthez kapcsolódóan. Végül a meghívásos pályázatok közül négy új szolgálatot tudtak befogadni. Budapest XIV. kerületének eddig lefedetlen részére, illetve a Kálvin téri, a Deák téri és a Blaha Lujza téri aluljáróra és annak vonzáskörzetére. Így most már 88 működő szociális munkát nyújtó szolgálat van az országban. **Dr. Andrászi-Tóth Veronika** beszámolt azoknak a munkacsoportoknak a munkájáról, amelyek célzottan a hajléktalan ellátás, illetve a határterületi kérdések egy-egy területére koncentrálnak. A kihüléses halálokok vizsgálata céljából felállított munkacsoportnak több célkitűzése is van, de a legfontosabb célját már meg is valósították. Létrehoztak egy jelzőrendszert, amelyben a kihüléses tünetekkel egészségügyi ellátásba kerülők esetében az egészségügyi intézmény jelez a szociális ellátórendszernek, melynek köszönhetően ezek az emberek a szociális ellátórendszer látóterébe kerülnek. A munkacsoport tagjai elkészítették az eljárásrendet, melyet az egészségügyi ágazat közreműködésével minden kórház, illetve az Országos Mentőszolgálat is megkapott. Az eljárásrend lényege, hogy a hipotermia kódja rákerül az ellátást igénybevevő lapjára, és mielőtt hazaengednék az egészségügyi ellátásból, jeleznek a kórház területe szerint illetékes Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársainak, akik 0-24 órában működtetett készenléti ügyeletes telefonszámon elérhetők. A Központ amennyiben hajléktalan személyről van szó, a diszpécserközpontnak, lakcímmel rendelkező személy esetében a lakcím szerint illetékes szociális ellátórendszernek jelez. Novembertől működnek a kórházak az eljárásrend szerint, minden hónap 5-ig adatszolgáltatást nyújtanak, amelyből láthatóak az esetek. Nagyon jó tapasztalatok vannak, nagyon jó eredménnyel működik az eljárásrend, elindult az együttműködés az egészségügyi és a szociális terület között. Az eljárásrendet a tapasztalatok tükrében finomítani kell, néhány kérdés átgondolást igényel a következő téli időszakra történő felkészülés folyamán. A mentális zavarban szenvedő hajléktalan emberek pszichiátriai ellátáshoz való hozzájutását támogató munkacsoporttal kapcsolatban elmondta, hogy készítették egy felmérést a hajléktalan átmeneti szállók segítségével a

pszichiátriai betegséggel diagnosztizált hajléktalan személyek számáról. A létszám beazonosítása után 2018. január 15-én kapacitás közleményt tettek közzé, amelyben célzottan pszichiátriai betegséggel küzdő hajléktalan embereket ellátó közösségi ellátásra kapacitásokat írtak ki már működő szolgálatok kapacitásbővítésének végrehajtására, illetve jelenleg ellátáshiányos területeken új szolgálatok befogadására. Mindkét esetben a területen működő hajléktalan átmeneti szállóval kötött együttműködési megállapodást szükséges csatolni a befogadási kérelemhez. A kapacitásbővítés a már meglévő szolgálatok tekintetében 10 fővárosi kerületet és 24 várost, az új szolgáltatás létrehozása pedig 1 kerületet és 7 várost érint. A munkacsoport több területtel foglalkozik, de a legfontosabb célkitűzése ez volt.

Nyitrai Imre a kihüléssel halálokok vizsgálata céljából felállított munkacsoport munkájával kapcsolatban elmondta, hogy a kihülés meghatározása nehéz kérdés, nehezen definiálható. Minden szakember a szakterülete szerint más módon, más technikával gyűjti az adatokat a kihüléssel esetek kapcsán. Megerősítette, hogy a kihüléssel halálokok kisebb hányada kerül ki az utcán élő hajléktalanok közül. Elmondta, hogy a fűtetlen lakásokban élők védelme érdekében megerősítették a falu- és tanyagondnokok munkáját. A Vörös Kód eljárásrenddel kapcsolatban elmondta, hogy még nem volt olyan hideg, amelyben életbelépett volna. Megtörtént az élesített próbája, melynek tapasztalatai alapján apró módosítások történtek az eljárásrendben. A Vörös Kód eljárásrend a hajléktalan ellátás biztonságát, az utcán élők életének megóvási esélyeit növelni tudja.

Varga Péter a Hajléktalanokért Közalapítvány képviselőjeként az aluljárókban végzett koncentrált szociális munkával kapcsolatban elmondta, hogy három hónapja vesz részt a szerveztük a munkában, a Kálvin teret és környékét felügyelik. A tapasztalatok alapján látható, hogy a program sikeres abból a szempontból, hogy az aluljárókból a hajléktalan személyeket a tervezettnek megfelelő számban el tudják helyezni. A három aluljáróból hatvan fő volt a minimális létszám, ennél több személyt is sikerült elhelyezni. A program jelentősége az is, hogy a munkában részt vevő szereplők sikeres együttműködést valósítanak meg az aluljárókban kialakuló kezelhetetlen állapotok megszüntetése érdekében.

Nyitrai Imre megerősítette, hogy az együttműködés a kulcsa mindennek. Ez látható az első igazán sikeres aluljáró program kapcsán is. A Nyugati téri aluljáróban a rend, illetve a jelenlegi konszolidált helyzet fenntartásához is folyamatos együttműködésre van szükség.

Nyitrai Imre további hozzászólás hiányában az ülést lezárta.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: Szabó-Princz Viktória titkárságvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: Nyitrai Imre szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkár, EMMI